

Letecký den v Roudnici přivítá legendy vzdušných bojů

Mezinárodní letecký den na letišti v Roudnici nad Labem, který završuje oslavy 60. výročí ukončení 2. světové války, proběhne ve dnech 25. - 26. 6. 2005. Divák shlédne množství soudobé letecké i pozemní techniky ČS armády. Svě létající stroje předvedou i armády zahraniční.

Kolmo startující Harriery budou s dvourotorovými Chinooky na letišti v Roudnici nad Labem o posledním červnovém víkendu určitě patřit k velkým lákadlům návštěvníků. Jak ale již název leteckého dne napovídá - MEMORIAL AIR SHOW - je hlavní váha směřována k letecké technice válečného období. Z tohoto důvodu budou nad Roudnicí létat stroje, jako jsou P-51 Mustang, B-25 Mitchell, Jak-3, Corsair, Aviantger, Hurricane a další. Létání je o letounech, ale i o letcích. Těm, kteří létali na posledně jmenovaném typu nebo na legendárních Spitfirech, Custissech, Lavočkách a dalších letounech během II. světové války patří naše úcta, obdiv a vzpomínka. Z těchto nemnoha stovek státních letců s domovenkou CZECHOSLOVAKIA jich zbývá mezi námi pouhá hrstka. Dva nejslavnější však na leteckém memoriálu pod Řípem chybět opět nebudou - piloti František Fajtl a František Peřina.

Ing. genpor. let. v. v. František Fajtl DFC, který se narodil 20. 8. 1912 v Doníně u Loun, je posledním žijícím účastníkem bitvy o Británii

mezi českými letci. Ještě před tímto nejznámějším leteckým střetnutím splácel nacistickému Německu „dluh“ v rámci stíhacího letectva Francie. Po jejím pádu se stal pilotem RAF a pod číslem 82544 bojoval za českou svobodu v řadách britských leteckých sil. Slavnou „Battle of Britain“ odlétal jako člen 1. a 17. britské stíhací perutě. Po zrodu českých perutí létal u 310 i 313, jejíž se posléze stal i velitelem. Byl jednou sestřelen a sám si připsal pět vítězství ve vzdušných soubojích. V osobě Františka Fajtla dostalo celé čs. vojenské letectvo vyznamenání a projev uznání, když ho Angličané 28. 4. 1942 jmenovali velitelem britské 122. perutě. K této ne-

lehké funkci patřila i jedna výsada. Písmenné označení letounu velitelů perutí mohlo nést počáteční písmeno velitelova jména. Proto, když byl v čele 122. perutě se svými spitfirem sestřelen nad okupovanou Francií, nesl letoun označení MT-F. S rozstříleným letounem dokázal přistát a utéci Němcům. Prošel celou Francií až do Španělska, kde byl internován v koncentračním táboře Miranda de Ebro. Odtud ho britská diplomacie dokázala pro potřeby své vlády opět dostat do Anglie, kde mu bylo svěřeno velení další perutě. Tentokrát naší 313. československé. Poslední období války bojoval na východní frontě jako velitel čs. pluku. Se svými Lavočkami podporovali i Slovenské národní povstání. Bohužel ani účast v bojích po boku Rudé armády ho po roce 1948 neuchránila

před komunistickou zvlí. Byl propuštěn z armády, dostal se do vězení, byl perzekuován v osobním i pracovním životě. Tak, jako ho nezdovala Luftwaffe a španělské vězení, tak ho nezdoval ani komunistický teror. Teprve po pádu komunistů se začaly napravovat křivdy spáchané na těchto hrdinech. I na roudnickém letišti je od roku 1991 na jejich počest pamětní deska. Pan generál Fajtl je nyní nositelem i nejvyššího českého vyznamenání - Řádu Bílého lva III. třídy.

Shodné vyznamenání nosí i druhý čestný host roudnického leteckého dne **genpor. let. v. v. František Peřina**. Narodil se 8. 4. 1911 a jeho osudy jsou v mnohém velmi podobny osudům ostatních jeho spolubojovníků i Františka Fajtla. Stejně jako on uprchl po obsazení ČSR přes Polsko do Francie, kde se stal druhým nejslavnějším čs. stíhačem se 14 sestřelenými nepřátelskými letouny. Jeho Curtiss byl postřelen nepřátelskými piloty jak na nebi Francie, tak poté i nad Anglií. Vynikající střelba nemohla uniknout britským válečným úřadům a po více než dvou letech operační služby je v prosinci 1942 jmenován František Peřina instruktorem letecké střelby. Tuto činnost prováděl po válce i v ČS armádě. Pak přišel rok 1948. Propuštění z ar-

mády a komunistické perzekuce nadlouho oddělily osudy našich dvou hrdinů. František Peřina tajně opustil milovanou vlast, za kterou nasazoval celou válku život a která se mu činy komunistů začala odvěčovat neuvěřitelným a trestuhodným

příkořím. Pro útěk zvolil způsob jemu vlastní. 12. 4. 1949 přelétl hranice sportovním letadlem Sokol do Německa. Svůj život strávil v Anglii, Kanadě a USA. Na svou vlast však nikdy nezapomněl a po pádu komunistického režimu se v roce 1993 do rodné země vrátil.

Tito váleční hrdinové mají v osudech vepsán ještě jeden shodný úděl. Manželky obou hrdinů paní Hana Fajtllová a Anna Peřinová byly vždy v časech zlých manželům oporou, ať už to bylo válečné odloučení a samota nebo komunistické příkoří.

60 let po válce je důležité nejtřít rány, ale hledat usmíření a společné cesty, proto jsou mezi pozvanými veterány letci z USA, Anglie, Ruska, ale i od německé Luftwaffe.

Martin Chudoba

Copyright 2001 Pavel Vančata

